

Edukacja architektoniczna w oczach Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej – bardzo wysokie miejsce łódzkiej architektury w rankingu

Kończąc studia architekt nie ma jeszcze prawa do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, czyli mówiąc kolokwialnie, do podpisywania projektów. Możliwość tę „nabywa” (po odbyciu odpowiedniej praktyki zarówno projektowej, jak i na placach budowy) poprzez zdanie egzaminu na uprawnienia projektowe. Przeprowadzaniem egzaminów i nadawaniem uprawnień zajmuje się Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, czyli samorząd zawodowy architektów, funkcjonujący w oparciu o ustawę z 15.12.2000 roku o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa. Egzamin ten zatem weryfikuje wiedzę i umiejętności absolwenta architektury, który chce mieć prawo do samodzielnego wykonywania zawodu, czyli brania odpowiedzialności za swoje projekty, więc otwiera drogę do samodzielności zawodowej.

Izba Architektów RP (w skrócie IARP) w celu monitorowania jakości edukacji i jej poprawy po raz pierwszy w 2021 roku przeprowadziła klasyfikację szkół architektonicznych, w której jedynym kryterium był wynik egzaminu na uprawnienia projektowe. Kryterium to ma charakter obiektywny, bowiem egzaminy odbywają się na tych samych zasadach w całej Polsce i z uwzględnieniem jednakowego zestawu pytań, a nad ich przebiegiem czuwają komisje krajowe i szesnastce okręgowych, dzięki czemu wyniki egzaminów są porównywalne.

Rankingiem objęte zostało 35 szkół, w tym sześć zagranicznych i kilka polskich uczelni niepublicznych. Metodologię przyznawania punktów ustalono tak, żeby pod uwagę wzięte zostały wyniki zarówno tych szkół, które mają oba stopnie edukacji (inżynierski i magisterski), jak i te, w których istnieje tylko stopień inżynierski. Istnieje bowiem wymiennosc, pozwalająca kończyć studia magisterskie w innej uczelni niż inżynierskie, ale są już także szkoły, w których przywrócono studia jednolite. Uwzględniono też fakt, że egzamin można zdawać w dowolnej okręgowej izbie architektów, niezależnie od lokalizacji uczelni, w której kończyło się studia. Dla każdej uczelni sumowano punkty za pozytywne oraz negatywne wyniki absolwentów na egzaminie oraz uwzględniano liczbę wszystkich absolwentów. Nie brano natomiast pod uwagę czasu pomiędzy zakończeniem studiów a przystąpieniem do egzaminu. W celu zobiektywizowania wyników przedstawiono je w formie procentowej – procent punktów za zdane egzaminy w stosunku do liczby punktów za wszystkich przystępujących do egzaminów. Uwzględniono też odpowiednie współczynniki w przypadku bardzo małej liczby absolwentów niektórych uczelni przystępujących do egzaminów. Wyniki uszeregowano w zależności od uzyskanych procentów zdanych egzaminów. W przypadku, gdy uczelnie uzyskały ten sam procent zdawalności, o miejscu decydowała większa liczba absolwentów przystępujących do egzaminu.

Architektura na Politechnice Łódzkiej uzyskała w **rankingu IARP TOP 10 2021 uczelni kształcących architektów** drugie miejsce z 75% zdanych egzaminów na uprawnienia projektowe. Pierwsze miejsce zajęła Politechnika Lubelska (81,25% zdawalności), a trzecie Politechnika Opolska (także 75%).

Ranking wykazał, że edukacja architektoniczna w Polsce odbywa się w trzech grupach uczelni:

- a) małych (suma punktów za wszystkich absolwentów przystępujących do egzaminu mniejsza niż 17),
- b) średnich (17 do 50 punktów),
- c) dużych (powyżej 50 punktów).

Architektura na Politechnice Łódzkiej należy w tej klasyfikacji do grupy uczelni średniej wielkości, kształcących łącznie w skali kraju 27,12% absolwentów przystępujących do egzaminu (sama kształci 3,81% zdających w Polsce).

Co ciekawe, w rankingu w pierwszej trójce jest tylko jedna uczelnia średnia (łódzka z PŁ) i dwie małe. Uczelnie duże, z których pochodzi aż 63,24% zdających zajęły w rankingu dalsze miejsca: wrocławska 4., gdańska 7., poznańska 11., warszawska 12., śląska 14. i krakowska 15.

Opracowano też tabele **rankingu IARP TOP 10 2021 tylko dla studiów I stopnia i tylko dla studiów II stopnia. W pierwszym architektura na PŁ zdobyła II miejsce (75% zdanych egzaminów); zwyciężyła wrocławska (także 75%), trzecie zajęła Politechnika Lubelska (również 75%) a w drugim łódzka architektura wylądowała na miejscu trzecim (75%) za Politechniką Lubelską (87,50%) i Rzeszowską (77,78%).**

Wyniki rankingu przedstawione i omówione zostały bardzo szczegółowo w czytelny sposób w najnowszym periodyku Izby Architektów RP „Zawód:Architekt” 2021, nr 81, s. 86-91 w artykule *Edukacja z perspektywy IARP* autorstwa dr. hab. inż. arch. Kazimierza Butelskiego, profesora, z Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, Koordynatora Krajowej Komisji Kształcenia i Edukacji IARP. Są dostępne online: http://www.zawod-architekt.pl/pdf/155_2021-10-06_12-07-23_615d755b13e29-book_za_81.pdf.

Wyniki tego branżowego (a zatem z punktu widzenia absolwenta najbardziej znaczącego, *sic!*) rankingu świadczą o tym, że architektura na Politechnice Łódzkiej należy do ścisłej czołówki uczelni kształcących architektów, z czego jesteśmy bardzo dumni.